

Wet Digitale Overheid (WDO)

Eerste Kamer, technische briefing Cie BiZa, 26/05/20

Ministerie van BZK (CZW / DDO)

Aanleiding Wet digitale overheid (1)

- Maatschappij digitaliseert; de overheid ('publieke dienstverleners')
- Regeerakkoord 2013: recht op digitaal zaken doen met overheid
- Rechten en waarborgen voor burgers en bedrijven moeten meegroeien
- Wetgeving heeft daarbij waarborgfunctie en instrumentele functie
 - Regelen dat burgers digitaal rechtsgeldig met de overheid kunnen handelen → wijziging afd. 2.3 Awb
 - Regelen van de veilige en betrouwbare digitale infrastructuur die dat mogelijk maakt → wet digitale overheid

Aanleiding Wet digitale overheid (2)

- Wet digitale overheid regelt een veilige en betrouwbare de generieke digitale infrastructuur
- Techniek ontwikkelt en innoveert altijd door
- Ruimte bieden om technische vernieuwing verantwoord in te zetten

De Wet digitale overheid is een kaderwet

- De WDO is een kaderwet: regelt functionaliteiten en kadert in lagere regelgeving verder in
- Om techniek verantwoorde de ruimte te bieden is wendbaarheid en flexibiliteit noodzakelijk
- WDO zoekt evenwicht flexibiliteit, ruimte voor innovatie <-> rechtszekerheid,
- Democratische legitimiteit via heldere kaders en voorhang; uitwerking in AMvB's en (technische) min. regelingen
- Systematiek: stapsgewijs, in tranches. Nu eerste tranche

Wet digitale overheid: doelstellingen eerste tranche

- eID: veilig(er) inloggen op digitale dienstverlening van de overheid
- Standaardisatie door verplichting van open standaarden
- Eisen aan informatiebeveiliging voor toegang tot digitale overheid
- Toezicht

Wat regelt de WDO daarvoor en wat is de scope?

- Voor overheden: taken en verantwoordelijkheden, grondslagen, verplichtingen
- Voor burgers en bedrijven: rechten en waarborgen
- Reikwijdte: overheidsdomein: a-bestuursorganen, recht. macht en aangewezen organisaties (oa zorg)

eID: veilig(er) inloggen op digitale dienstverlening van de overheid

Situatie nu:

- Overheden bepalen zelf met welke betrouwbaarheid de gebruiker zich identificeert
- Afhankelijkheid van 1 publiek middel (DigiD)

Gevolg:

- Lastig en risicovol voor zowel gebruiker als voor dienstverlener
- Als DigiD uitvalt valt de toegang tot de gehele digitale overheid stil

eID: veilig(er) inloggen op digitale dienstverlening van de overheid

Situatie onder de WDO:

- Toelaten van private inlogmiddelen naast publieke middel DigiD
- Publieke dienstverleners/(semi-)overheid moeten deze middelen accepteren
- Regels voor overheden op betrouwbaarheid dienstverlening in te schalen

Gevolg:

- Burgers kunnen kiezen met welk middel hij/zij inlogt (altijd ook publiek middel)
- Bedrijven kunnen kiezen uit private inlogmiddelen
- Duidelijk over het middel dat nodig is en op welke betrouwbaarheid
- Als een middel uitvalt hebben gebruikers een terugvaloptie

eID: veilig(er) inloggen op digitale dienstverlening van de overheid

Nadere regels:

- Inlogmiddelen voldoen aan Europese eIDAS normen voor veiligheid en betrouwbaarheid
- Geen extra eisen, tenzij.... (bv wel voor privacybescherming)
- Faciliteren van (technische) innovatie
- Eenduidige regels voor inlogmiddelen voor burgers en bedrijven
- 'Ontzorgen' van (semi) overheid bij aansluiting tbv uitvoerbaarheid
- Bekostiging van de middelen en toezicht op de inlogmiddelen

eID: veilig(er) inloggen op digitale dienstverlening van de overheid

- Rollen binnen eID stelsel
 - Min. BZK stelselverantwoordelijk:
 - Publieke voorzieningen tbv 'ontzorgen' overheden
 - Publieke middelen (DigiD cs)
 - Verantwoordelijk voor toelating private middelen
 - Verantwoordelijk voor regels mbt veiligheid, privacy
 - Bijzondere bevoegdheden
 - Private partijen
 - Leveren private middelen voor publieke domein conform de door BZK gestelde regels

eID: veilig(er) inloggen op digitale dienstverlening van de overheid

Privacybescherming

- Wettelijk kader: WDO biedt grondslagen voor noodzakelijke werking van persoonsgegevens,
 - Nadere kadering in besluit digitale overheid vormgegeven
 - Regeling verbod op vermarkten van gegevens voor private partijen
 - Herstelvermogen (noodmaatregelen, hulp aan burgers en bedrijven)
- Implementatie: EU-conform: AVG, UAVG, BSN-wetgeving
- “AVG-by-design”, afweging tussen privacybeginselen

eID: veilig(er) inloggen op digitale dienstverlening van de overheid

Belangrijke noties eID

- WDO reguleert inloggen in private domein niet
- Publieke middelen: alleen inloggen bij overheden
- Private middelen: inloggen bij overheden en bedrijven
- Aanschaf middelen wordt doorbelast aan burgers, niet het gebruik ervan
- WDO reguleert veilige toegang tot dienstverleners, niet de interne (ICT-)infrastructuur van dienstverleners

Standaardisatie door verplichting van open standaarden

- Waarom standaardisatie?
- Om onderling eenduidig en veilig te kunnen communiceren zijn afspraken tussen organisaties nodig
- Belang dat standaarden worden gebruikt die voor iedereen toegankelijk zijn: open standaarden
- Nu geldt “pas-toe-of leg-uit”-beleid
- AR(2011) en Commissie Elias: beleid te vrijblijvend
- Gevolgen van niet voldoen aan standaarden kunnen ernstig zijn (bv veiligheid)
- WDO biedt nu de mogelijkheid om bij AMvB open standaarden te verplichten

Eisen aan informatiebeveiliging voor toegang tot digitale overheid

De WDO stelt eisen aan informatieveiligheid:

- Binnen de digitale overheid werken verschillende organisaties in een keten met elkaar samen
- Het is daarom voor zowel afzonderlijke overheidsorganisaties als de gdi zelf belangrijk dat iedereen de informatiebeveiliging op orde heeft.
- Immers beveiligingsproblemen bij een organisatie kunnen uitwaaiëren naar andere organisaties.

Daarom stelt de WDO beveiligingseisen aan de digitale toegang tot overheidsdienstverlening.

Toezicht

- De WDO regelt dat er toezicht is op de verplichtingen die worden opgelegd.
- Onafhankelijk toezicht op de aanbieders van inlogmiddelen (door Agentschap Telecom)
- Toezicht op de veiligheid van overheidsdienstverleners door auditverplichting
- Interbestuurlijk toezicht op overheden ten aanzien van acceptatieplichten van middelen, toepassing juiste betrouwbaarheidsniveaus door de overheidsdienstverleners

Implementatie: WDO reguleert maar faciliteert ook

Beweging naar veiliger inloggen met oog voor de praktijk, door:

- Tijdelijk toestaan van middelen met lager betrouwbaarheidsniveau (overgangsrecht)
- Acceptatieplicht pas van toepassing na opname publieke dienstverlener in aansluitschema -> gefaseerde aansluiting, rekening houdend met dienstverleners

Planning

2020

- Behandeling WDO in Parlement
- 1/7/20 WDO – gefaseerd - van kracht
- BZK: rolt ICT-voorzieningen en publieke middelen uit, bereidt erkenning private middelen voor, richt beheer en toezicht in
- BZK: stelt uitvoeringsregelgeving op